

WHITEPAPER · EU AI ACT

De AI-wet in begrijpelijke taal.

Wat de Europese AI-wetgeving voor jouw bedrijf betekent — zonder juridisch jargon, met concrete acties.

De EU AI Act is sinds 1 augustus 2024 de wereldwijd eerste brede wet over kunstmatige intelligentie. Wat veel ondernemers niet weten: een aantal regels is al nu van kracht, en op 2 augustus 2026 volgt een volgende belangrijke deadline.

In deze gids leggen we in begrijpelijke taal uit wat de wet inhoudt, wat het voor jouw bedrijf betekent en welke concrete stappen je nu kunt zetten — gericht op ondernemers in het MKB, niet op juristen of IT-specialisten.

01

Wat het is

De wet in 1 minuut uitgelegd

02

Wat het betekent

4 risico-categorieën, jouw plek erin

03

Wanneer

De tijdlijn met vandaag erop

04

Wat te doen

3 acties die je deze maand kunt zetten

Belangrijk: status mei 2026

Op het moment van schrijven onderhandelt de EU over een uitstel van de hoog-risico regels (de zogenoemde “Digital Omnibus”). De huidige deadline van 2 augustus 2026 staat echter juridisch nog overeind — een uitstel naar december 2027 is mogelijk, maar niet zeker. Onze aanbeveling: bereid je voor alsof de oorspronkelijke deadline geldt.

01 Wat is de AI Act in 1 minuut?

De Europese Unie heeft als eerste ter wereld een brede wet voor kunstmatige intelligentie aangenomen. De wet regelt wie AI mag aanbieden of gebruiken in de EU en onder welke voorwaarden. Het idee achter de wet is simpel: hoe groter het risico van een AI-systeem voor mensen, hoe strenger de regels.

Voor de meeste ondernemers in het MKB is de impact beperkt — als je bijvoorbeeld ChatGPT, Microsoft Copilot, Claude of Gemini gebruikt voor algemene taken, val je waarschijnlijk in een lichte categorie. Maar er zijn altijd minimaal twee dingen die op iedereen van toepassing zijn:

- **Verboden AI is verboden.** Bepaalde toepassingen mogen sinds februari 2025 helemaal niet meer — denk aan systemen die emoties op de werkvloer afleiden of mensen op een “social score” beoordelen.
- **Je medewerkers moeten weten wat ze doen.** Iedereen die met AI werkt, moet daar voldoende van begrijpen. Dit heet “AI-geletterdheid” en is sinds februari 2025 verplicht.

De wet heet voluit Verordening (EU) 2024/1689 en geldt direct in alle EU-lidstaten. Toezicht in Nederland ligt bij meerdere markttoezichthouders, gecoördineerd door de Autoriteit Persoonsgegevens.

02 In welke categorie val je?

De wet deelt AI-systemen in vier categorieën. Hieronder zie je voorbeelden — kijk in welke categorie de tools vallen die jouw bedrijf gebruikt.

Categorie	Voorbeelden	Wat moet je doen?
Verboden Mag niet	Social scoring, emotie-detectie op werk of school, manipulatieve AI	Niet gebruiken. Sinds 2 feb 2025 verboden in de EU.
Hoog risico Strenge regels	AI in werving en selectie, kredietbeoordeling, medische apparaten, kritieke infrastructuur	Documenteren, menselijk toezicht, conformiteitstoets vóór gebruik
Beperkt risico Transparantie	Chatbots, AI-gegenereerde teksten of beelden, deepfakes	Zorg dat mensen weten dat ze met AI te maken hebben
Minimaal risico Geen actie	Spamfilter, aanbevelingsalgoritmes, AI in spelletjes, AI-assistenten voor algemeen gebruik	Geen specifieke verplichtingen

Tabel 1 — De vier risicocategorieën. Praktisch: de meeste tools die het MKB dagelijks gebruikt (ChatGPT, Copilot, Claude, Gemini, klantenservice-chatbots, aanbevelingen in webshops) vallen onder beperkt of minimaal risico. AI in HR, finance of medische processen valt vaak onder hoog risico.

03 De tijdlijn — waar staan we nu?

De AI Act wordt stap voor stap ingevoerd tussen 2024 en 2027. De rode marker hieronder toont waar we vandaag staan — mei 2026.

1 aug 2024	AI Act treedt in werking De wet is officieel aangenomen.	
2 feb 2025	Verboden AI + AI-geletterdheid verplicht Bepaalde AI-toepassingen verboden. Medewerkers moeten basiskennis van AI hebben.	
2 aug 2025	Regels voor algemene AI-modellen (GPAI) Aanbieders van modellen zoals GPT, Claude, Gemini of Llama moeten extra transparantie geven.	
NU — mei 2026	Vorbereiding op augustus-deadline Trilogue-onderhandelingen lopen over mogelijk uitstel. Status onzeker.	VANDAAG
2 aug 2026	Hoog-risico AI volledig compliant Strenge eisen voor hoog-risico systemen worden afdwingbaar — ténzij uitgesteld.	BELANGRIJK
2 aug 2027	AI ingebed in gereguleerde producten Laatste overgangperiode: AI in medische apparaten, auto's, machines.	

Tabel 2 — Tijdlijn EU AI Act, status mei 2026

☰ MEER VOOR DE LIEFHEDDER

Wat doet die "Digital Omnibus"?

In het najaar van 2025 stelde de Europese Commissie een "Digital Omnibus" voor: een pakket dat meerdere digitale wetten tegelijk aanpast. Voor de AI Act komt het erop neer dat de hoog-risico verplichtingen worden uitgesteld — voor losse systemen tot 2 december 2027, voor AI in gereguleerde producten tot 2 augustus 2028. Op 28 april 2026 mislukte de tweede trilogue, een nieuwe staat gepland voor 13 mei 2026. Tot er iets is afgekondigd, gelden de oorspronkelijke deadlines.

04 Wat moet je nu doen? (3 acties)

Vergeet voorlopig de complete checklist. Begin met deze drie stappen — ze dekken het overgrote deel van de risico's en kosten weinig tijd.

<h3 style="color: red; font-size: 2em; margin: 0;">01</h3> <h4 style="margin: 0;">Inventariseer welke AI je gebruikt</h4> <p style="margin: 0;">Maak een lijst van alle tools die AI bevatten: ChatGPT, Copilot, Claude, Gemini, AI in HR- of CRM-software, chatbots — alles wat AI gebruikt.</p> <p style="margin: 0;">☰ Deze maand</p>	<h3 style="color: red; font-size: 2em; margin: 0;">02</h3> <h4 style="margin: 0;">Train je medewerkers</h4> <p style="margin: 0;">Iedereen die met AI werkt moet de basis snappen: hoe het werkt, wat de risico's zijn, en wanneer je een mens nodig hebt. Leg dit vast.</p> <p style="margin: 0;">☰ AI verplicht</p>	<h3 style="color: red; font-size: 2em; margin: 0;">03</h3> <h4 style="margin: 0;">Check je leveranciers</h4> <p style="margin: 0;">Vraag je software-leveranciers schriftelijk hoe zij AI Act-compliance regelen. Dit is je beste verdediging als toezichthouders langskomen.</p> <p style="margin: 0;">☰ Voor zomer 2026</p>
---	--	--

05 En als je niets doet?

De boetes zijn fors, vergelijkbaar met de AVG. Voor MKB en startups gelden lagere maxima, maar reken voor de zekerheid op significante bedragen bij overtredingen.

Overtreding	Maximum boete	Of % van wereldwijde omzet
Gebruik van verboden AI-praktijken	€ 35 miljoen	7%
Niet voldoen aan hoog-risico of GPAI verplichtingen	€ 15 miljoen	3%
Onjuiste informatie aan toezichthouders	€ 7,5 miljoen	1,5%

Tabel 3 — Maximum boetes EU AI Act. Het hoogste bedrag (€ of %) geldt.

VOOR WIE HOOG-RISICO AI GEBRUIKT

Val je onder hoog-risico (bijv. AI in werving, kredietverlening, medische apparatuur)? Dan gelden zeven extra verplichtingen:

- Risicobeheer — Risico's in kaart brengen en monitoren.
- Datakwaliteit — Trainingsdata representatief en zonder vooroordelen.
- Documentatie — Beschrijving van werking en prestaties.
- Logboek — Automatische logging om achteraf te kunnen nakijken.
- Menselijk toezicht — Een mens kan altijd ingrijpen of overrulen.
- Cybersecurity — Robuust en bestand tegen aanvallen.
- Conformiteits-toets — Aantoonbaar voldoen vóór ingebruikname.

06 Hoe Corda IT je kan helpen

Als IT-partner voor het MKB nemen we je het uitzoekwerk uit handen. Vier diensten die specifiek helpen om aan de AI Act te voldoen:

1 AI-scan

We brengen alle AI-tools in jouw bedrijf in kaart en classificeren ze per risicocategorie.

2 AI-beleid op maat

Een kort, helder document waarin staat wie binnen jouw bedrijf wat mag met AI — voldoet aan Art. 4.

3 AI-tools veilig invoeren

Of je nu kiest voor ChatGPT, Copilot, Claude, Gemini of een andere oplossing — we zorgen dat alleen geautoriseerde gegevens worden gedeeld.

4 Cybersecurity & toezicht

EDR, MFA en monitoring — essentieel om je AI-omgeving veilig en up-to-date te houden.

Klaar om je AI op orde te krijgen?

Een gratis IT-scan brengt je AI-tools in kaart en geeft je in 30 minuten een helder beeld van waar je nu staat — vrijblijvend.

076 799 2035 | cordait.nl | info@cordait.nl

Bronnen: Verordening (EU) 2024/1689 · Europese Commissie · Autoriteit Persoonsgegevens · MKB-Nederland · DLA Piper · IAPP · Europees Parlement — stand mei 2026. Geen juridisch advies; raadpleeg een jurist of eur-lex.europa.eu.